

SÖRMLANDSLÅTEN

Medlemstidning för Södermanlands Spelmansförbund Nr 2 2001

Innehåll

Ordföranden har ordet	sid. 2
Spelmän höll årsmöte	sid 3
Vad tyckte Gustaf Vasa om musik	sid 4
Det kom ett brev....	sid 6
Spel-Viktors kadrilj 21:an	sid 7
Om majstång och midsommarfirande på Fogdön	sid 8
Spelmansstämmor i Södermanland 2001	sid 11

Omslagsbild: Barbro Tällman på Nordiska Museet
foto: Bo Arrhed

Ansvarig utgivare:
Barbro Tällman
Redaktör:
Ingemar Skoglund
Redaktionsadress:
Johansv. 16, 151 39 Södertälje
Fax 08-550 97320
e-post: ingemar.skoglund@telia.com

Ordföranden har ordet

Först vill jag ta tillfället i akt och tacka er allihop för det förtroende det är att få vara ordförande i Sörmlands spelmansförbund. Jag vill också på det varmaste tacka min föregångare för allt han gjort för förbundet och som varit oss till stort gagn!

Ett stort TACK riktas också till alla och envar som på ett strålande sätt medverkade till att göra vår stämma på Nordiska till en underbar upplevelse! Mer om detta längre fram i tidningen.

När man som jag håller kontakt lite på distans genom den geografiska belägenhet som min bostad har nämligen norr om Mälaren, i Järfälla, är det särskilt två saker jag vill framhålla.

Våra fantastiska stämmor och vår förbundstidning.

Det går inte att nog framhålla vilken betydelse dessa har. I bägge fallen bygger dess existens på att ideella krafter samlas och gör sitt yttersta för att vi alla ska få det bästa som går att erbjuda. Nu skulle jag vilja rikta en enträgen uppmaning till alla medlemmar att se över sitt engagemang kring såväl stämmor som tidningen. Varför inte adoptera en stämma till exempel. Välj naturligtvis en som du känner särskilt mycket för och som du alltid brukar besöka. I synnerhet våra små personliga stämmor kan säkert ta emot några till som tar ett tag med disk eller säljer korv och lotter. Bli praktiskt anknuten och du kommer att märka att det känns underbart musikaliskt också - stämman blir din!

Bidrag till Sörmlandslåten - ja inte kan väl jag skriva tänker många! Men det går alltid att lösa - hör av dig med din ide eller berättelse - vi tillsammans vet så mycket intressant så det skulle fylla fler än de fyra nummer vi just nu satsar på. Men börja med att ta kontakt med någon i styrelsen så ska ni få se att det ordnar sig alltid!

Så vill jag avrunda med att jag hoppas vi ses på en eller flera av sommarens begivenheter - runt om i vårt Sörmländska kulturlandskap! Se över strängar - fixa ljudpinnar - täta bälgen - spänn stråken, ja gör vad som behövs för att det ska klinga ljuvligt!

VI SES i den underbaraste av tider - vår sommar!

Barbro Tällman

ordförande

Spelmän höll årsmöte

För första gången på många år hölls Södermanlands spelmansförbunds årsmöte i Stockholms län och stad, närmare bestämt på Nordiska museet. På sedvanligt sätt inleddes förhandlingarna med att Årsmötesvalsen exekverades av samtliga spelmän. Därefter vidtog förhandlingarna. Förbundsordförande Ingemar Skoglund slog den eleganta fiolformade klubban bordet och så var vi igång. Sören Olsson från Strängnäs, en av våra hedersordförande, valdes att leda årsmötet och vår sekreterare Lennart Nordin höll i pennan. Vid parentationen över de medlemmar som under året har avlidit spelade Susanne Fred och Ulf Lundgren en mollstämd visa. Under punkten val tog valberedningens ordförande Bo Björkman till orda. Han menade att om han inte redan förut hade varit gråhårig skulle han ha blivit det när han fick beskedet att både ordförande och ytterligare två personer hade av sagt sig omval. Nu hade man ett färdigt förslag att presentera och förbundet går in i en ny era med en kvinnlig ordförande. Barbro Tallman Järfälla valdes med acklamation och en lång värmande applåd. Till ledamot att efterträda Leif Johansson valdes Gunnar Nordlinder från Vällingby och till suppleant att efterträda Ulf Lundgren valdes Jenny Tidman från Strängnäs.

Efter förhandlingarna delades årets stipendium ur Gustaf Wetters minnesfond ut till Julia Dagerfeldt från Nyköping med motiveringen – Allt gott inför framtiden och hoppas ditt hjärta skall fortsätta att brinna för den sörmländska folkmusiken.

Ett rykande färskt nothäfte med sörmländska brudmarscher arrangerade för orgel fanns för dagen med i försäljnings ståndet. En utställning om spelmansförbundets 75 åriga historia fanns också att beskåda.

Nu fylldes Nordiska museet av ännu fler spelmän som kommit för att bevista spelmansstämman som var en 75 års jubileumsgåva till de sörmländska spelmännen från Nordiska museets styresman Lars Löfgren. Trappan vid Gustaf Vasa statyn var

smyckad med feststänger tillverkade i Malmköping av maj-stångsmakarna från orten. Efter en hornsinal från en av museets balkonger kom 170 spelmän tågande genom salen till tonerna av Lästringe gånglåt. Då satt redan publiken på plats framför scenen och Ulf Lundgren ledde allspelet på sitt schvungfulla sätt. Där följde sen en tre timmar lång stämman med ett omväxlande program där Christina Frohm och Arne Blomberg var presentatörer. Christina berättade för publiken att samtida källor beskriver att Gustaf Vasa var en mycket musikintresserad man som själv övade sig på luta varje dag. Bland sina anställda vid hovet hade han 20 stycken spelmän som fick spela en stund till dans varje kväll.

Ytterligare två mindre scener på museet bjöd på musik under hela eftermiddagen. I samlings salen där årsmötet tidigare hade hållits fanns en utmärkt scen där mindre grupper och enskilda spelmän framträdde med lite längre program än som var möjligt på scenen i trapphallen. Där kunde varje spelman och grupp endast få framföra två låtar var p g a det stora antal spelmän som mött upp denna dag. Stämman gästades av spelmän från hela Sörmland och Stockholmsområdet. Glädjande nog hade vi även besök från Västmanland, Uppland och Dalsland. Arne Blomberg påpekade att vi denna dag hört inte mindre än tre spelmän, som har zornmärket i guld, framföra låtar från scenerna. I folkdräktrummet bjöds musik av solospelmän och publiken lockades dit av rubriken "Finlir".

Stämman hade lockat en publik till Nordiska museet på ca 1200 personer vilket är dubbelt så många som antalet besökare en vanlig lördag. Det var en alltigenom lyckad dag tyckte vi alla. Nordiska museet vill ha en fortsättning på detta så stafettpinnen får gå vidare till ett annat spelmansförbund.

Vad tyckte Gustaf Vasa om musik?

När de sörmländska spelmännen samlades till spelmansstämma på Nordiska museet i mars 2001 var spelplatsen den stora trappan framför Gustaf Vasa statyn. I samband med förberedelserna inför stämman undrade jag över hur den gamla kungen hade det med musiken i sitt liv. I Tobias Norlinds bok om svensk musikhistoria finns en del upplysningar.

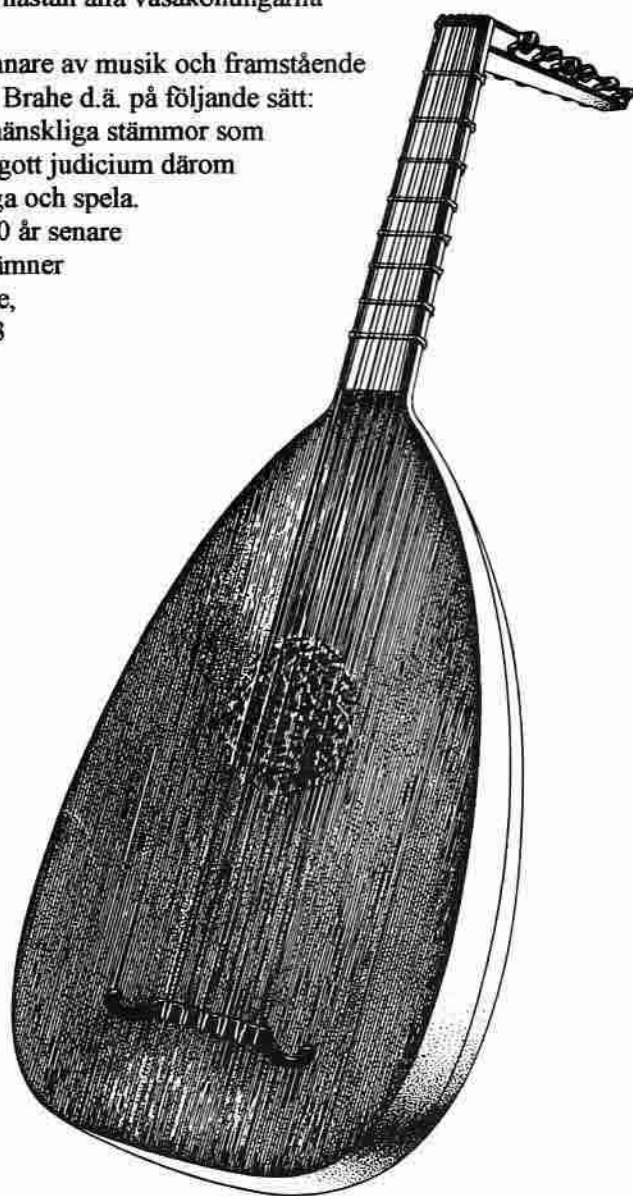
Någon utbildningsanstalt för musiker fanns inte i Sverige vid den här tiden ej heller någon ledare för musikerna vid kungens hov. Trots denna påtagliga brist uppehölls hovmusiken av konungarnas personliga musikintresse; och i detta hänseende fyllde nästan alla vasakonungarna de högsta fordringar.

Gustaf Vasa beskrives av sina samtida som en god kännare av musik och framstående lutspelare. Om konungens musikintresse yttrar sig Per Brahe d.ä. på följande sätt:

”Musik hade konungen stor lust att höra, såväl med mänskliga stämmor som goda och lustiga instrumenter; hade ock icke allenast gott iudicium därom att döma, utan var ock själv en artist både till att sjunga och spela.

” I konungens tjänst voro 1526 tre instrumentalister. 20 år senare hade antalet stigit till 16. 1544 års avlöningsregister nämner 16 ”spelmän” och dit räknas sedan; pipare, trumslagare, trumpetare, lutenister, harposlagare och fiddlare. 1553 avlönades icke mindre än 23 spelmän. Året därpå skickade konungen dock några spelmän ifrån sig till sönerna, emedan han själv var gammal och icke längre hade stor lust till musik. 1559 års avlöningslängd upptog blott 9 spelmän.

Till höger Luta från sent 1500-tal. Detta instrument har en enkel högsta sträng – chante-relle – och fem kor med två strängar i varje. De tvåsträngade koren är inbördes stämda unisont, vilket ger styrka åt tonen. Halsen, som avslutas i en bakåtböjd skruvlåda, är försedd med åtta greppband.

Ovan Lut-tabulatur från 1500-talet – ett notationssystem. Varje horisontal linje representerar en sträng – den översta linjen motsvarar den lägsta strängen. Bokstäverna anger vid vilket greppband strängen skall tryckas mot greppbrädet, och symbolerna ovanför linjerna anger rytmen.

Polska från konung Sigismunds dagar.

Av alla instrumentalmusiker hade lutspelarna högsta rang. Konung Gustaf älskade själv lutan synnerligen högt och övade sig därpå varje afton. 1541 kallade konungen till sig från Danzig en student, Henrik Stråbuck som fick i uppdrag att köpa lutor för hans kunglig majestäts behov.

Konung Gustaf lät sina instrumentalister varje dag spela för sig till dans. Per Brahe berättar härom:

"Var dag efter middagen var en timme förordnad, när alla herremän måtte komma till danssalen. Där kom då hovmästarinnan med fruntimren (hovets damer) och konungens spelmän lekte dansen för dem."

Under Erik XIV steg musiken ytterligare i anseende. Själv var konungen musiken varmt hängiven. "Han tillbringade ofta sina aftnar" säger samtida, "med musik och sång i några fås närvaro." Erik Sparre, som själv var konungens page, omtalar, att "konungen själv sjöng väl och komponerat det som ibland speltes" Vackra sommaraftnar kunde hans majestät på båtar ute på Mälarfjärdarna förlusta sig i sällskap med musiken, varande i kärlek av ömt hjärtelag." Vid konungens intåg i Stockholm den 3 juni 1568 förordas att "spelmännen och sångarna skola vara både på triumfbågen, desslikes annorstädes i husen, där Kunglig majestät framdrager. Under konung Erik ökades hovkapellet i betydlig grad, så att det omfattade 3 cantores, 6 italienska "fiddlare" och 16 andra instrumentalister.

Konung Johan III var även en passionerad musikvän. "Konung Johan älskade tonkonsten mycket och var själv väl förfaren i koralmusiken Han plägade städse hava musik vid sina måltider". Denna hans kärlek visste man även att begagna sig av, ej alltid till konungens fördel. Då Johan visade sig luta åt katolicismen, skickades ständigt jesuiter till honom från Rom, vilka utgåvo sig vara musikanter. Under sin fängelsetid på Grips-holm sysselsatte han sig i synnerhet med musiken. Vi finna bland de böcker han där begagnade, "en lutebok och en hop diskantböcker". Hovkapellet under hans regering utgjordes av 20 instrumentalister. Av de vid hovet sig uppehållande furstliga personerna bidrog isynnerhet konungens syster Elisabeth till musikens förkovran. Hon berömmes

särskilt för sin skicklighet på spinett. År 1579 omtalas 3 spelmän i hennes tjänst. Anders basunblåsare, Bertil trumpetare och Laurentz harposlagare. Av dessa finna vi de båda sistnämnda sedermera i konung Karl IX:s kapell. Konung Sigismund, vilken i Polen så kraftigt bidrog till musikens förkovran fick liten tid övrig att främja musiken i Sverige. Den svenska tonkonsten kom att stå under avgjort polskt inflytande. De polska danserna, som vid denna tid voro så omtyckta i Europa, blevo nu även i Sverige kända. I flera svenska notböcker från denna tid träffa vi uppteckningar av sådana. Talrikast äro de i en notbok från 1595. Under Karl IX:s regering stod musiken fortfarande högt i anseende, ehuru musikanternas antal var något mindre än förut. I likhet med sina bröder var Karl musikaliskt bildad samt spelade flera instrument. Redan år 1562 hade han köpt en fiddla av en viss Hieronymus, samt samma år erhållit undervisning på instrumentet av fiddlaren Herkules. Även på lutan ägde konungen skicklighet.

Det djupa intresse, som kom musiken till del vid hovet hade till följd, att även adeln i vidsträcktare mån tog sig an konsten. Kunskap i musik blev ett oundgängligt villkor för en fullutbildad adelsman. Per Brahe säger 1581: "En adelsman måste hava förfarenhet uti Musica, på det honom ej målas åsneöron, som det skedde på Midas, den där dömde åsnan bättre hava sjungit än näktergalen".

Den mest omhuldade formen för sällskapsmusiken var dansen. Av svenska dansuppteckningar från denna tid finnes ej mycket kvar. De få notböcker, som giva oss någon underrättelse härom, kunna övertyga oss om, att Sverige stått på samma ståndpunkt som det övriga Europa. Några danser för stråkinstrument finnas upptecknade år 1569 i en notbok, vilken sedan blev tyska kyrkans tillhörighet.

Så beskriver Tobias Norlind musiken hos Gustaf Vasa och hans söners regeringstid. Kanske får vi ändra våra uppfattningar om dessa kungar när vi får upplysningar om deras musikaliska liv som inte fick plats i historieboken.

Christina Frohm

Det kom ett brev...

Det kom ett brev (för ett par år sedan) till Spelmansförbundet (adr: Christina Frohm). Enligt släkttraditionen hade avsändarens släkting varit inbjuden till spelmansstämma i Sörmland och varit med och spelat för prins Wilhelm på Stenhammars slott. Fanns det möjligen någon dokumentation om saken?

Visst fanns det! Spelmannen i fråga hette Karl Viktor Burman och deltog tillsammans med en grupp hälsingespelmän i spelmansstämman i Malmköping, vilket kunde meddelas släktingen.

Vem var då Karl Viktor Burman eller Spel-Viktor som han kallades?

Han föddes i Brännby, Ljusvattnet, Burträsk i Västerbottens inland. Redan som småpojke blev han berömd då han spelade på sitt första bröllop som 9-åring, uppställd på en stol för att höras bland ett par andra spelmän av högre ålder. I likhet med många småpojkar på den tiden fick han sommartid ägna sig åt att valla boskapen i skogen. I sin hjord hade han en tjur som han lyckades dressera så att han kunde rida på den. Där satt han på tjuren och spelade fiol! En lantmästare som fick syn på detta gav honom en klapp på axeln och en femma i belöning. Viktor var 12 år vid tillfället, och hans repertoar lär ha bestått av 50-talet låtar.

Spel-Viktor ville lära sig mer och därför reste han till Skellefteåtrakten för att hos spelmannen Zackris Burlin lära sig bl a noter. På tre dagar hade han inhämtat det spelmannen kunde lära ut!

Spel-Viktor blev brölloppspelman och fick rykte om sig att spela på ett alldeles särskilt medryckande sätt. Folk som hörde honom hade svårt att låta bli att dansa.

Spel-Viktor flyttade från Ljusvattnet och blev rallare. Detta förde honom så småningom till trakterna kring Boden där han blev bosatt. Efter tolv år kom han tillbaka till sin hemby för att spela på ett två dagars bröllop. Förutom gästerna kom 700-800 koksare för att höra honom spela de välkända kadriljerna och polkorna. Han blev kvar i två månader och tvingades spela nästan dag och natt.

Han fick en minnesgåva av sina spelkamrater: en fiol, en äkta Steiner. Fiolen finns idag hos ett barnbarn. Fiolen värderades högt av fackmän, så högt att Viktor blev bjuden 1000 kr av en kapellmästare i Boden, en summa som var mycket stor på den tiden.

Hans musik blev aldrig inspelad, men den finns upptecknad genom ett uppdrag från Västerbottens Spelmansförbund till konsertmästare Holger Hansson, vilket resulterat i ett par låthäften. Hansson hade en tid spelat ihop med Spel-Viktor. En annan spelkamrat var Eugenia "Gena" Norén, som började spela med honom redan 1927. Hon har också bidragit till att låtar efter honom tecknats upp. Hon berättade en episod från ett speltillfälle. Spel-Viktor kom för att spela, glad och spelsugen. Han spelade sexton kadriljer i rad innan Gena protesterade. Då berättade Spel-Viktor att han kunde 20 stycken.

Kadriljerna var förr en viktig del av bröllop och andra fester. Inget bröllop som inte inleddes av en kadrilj. Spel-Viktor hade en särskild "Signal" för att introducera den inledande kadriljen.

Häftena med hans musik upptar också en mängd polkor och valser, ofta nigvalser.

Nils Häggbom

"Signalen" till kadrilj, efter Karl Viktor Burman

spelad av Eugenia Norén

Spel-Viktors kadriļj 21:an

efter Eugenia "Gena" Norén

Stämman: Herman Larsson

The musical score is written for two staves in a 2/4 time signature with a key signature of one sharp (F#). The piece consists of 33 measures. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, and rests. There are several first and second endings marked with '1.' and '2.' and repeat signs. Measure numbers 3, 6, 12, 15, 21, 24, 30, and 33 are indicated above the staff. The score concludes with a double bar line and repeat signs.

Om majstång och midsommarfirande i Fogdö s:n i gångna tider. *Av Lärare E.L. Larsson.*

En jul utan julgran blir endast en halv julhelg. I de bygder, där majstångsfirandet har gammal hävd över sig, blir också midsommaren ganska glädjefattig utan majstång och dans. I vårt land är majstången en vacker symbol för midsommaren, dess ljusa färging och sommarens goda förväntningar. Den gamla seden med majstång lever också ganska allmänt kvar både i vårt land och i Finland.

Vad vårt eget land beträffar förekommer majstångsfirandet allra rikast i västra delen därav, såsom landskapen Halland, Västergötland o s v. Dalarnes stora byar ha också sedan gammalt tävlat om att värdigt samt med pomp och ståt fira sin midsommar. Där får man än i dag se närbelägna byar ståta med sin egen majstång. I våra bygder har majstångsfirandet gått tillbaka under de sista decennierna. För endast några årtionden tillbaka funnos t.ex. flera majstänger i socknarna å Fogdö-landet.

I äldsta tider utgjordes majstången av ett lövat träd, som under stora högtidligheter hemfördes till byn, ty man ville hava ett sommarträd. Om också trädet torkade, var man långt fram i tiden angelägen om att i toppen kvarlämna en grön och kraftig granruska. Det var denna sed att hemföra ett sommarträd, som i folkvisan

omtalas med orden: "Bära maj i by." Allt detta hade sannolikt en symbolisk betydelse, varom längre fram skall nämnas.

Under 1400-talet skrev en landsflyktig ärkebiskop, Olaus Magni, ett märkligt kulturhistoriskt arbete, vari även midsommarfirandet i vårt land omtalas. Författaren nämner bl.a., att "folket på midsommaraftonen plägar samla sig på öppna platser i städerna och å släta fält på landsbygden", där man tände väldiga eldar samt dansade och sjöng visor, vilka förhärligade fädrens bragder. Stundom uppstämades visor, vari män och kvinnor gisslade varandras fel och svagheter. Till texten i denna författarens skildring är fogat ett enkelt träsnitt, som visar ett festande lag vid ett långt bord bredvid en brinnande tjärtunna. Ej heller nämnes något om majstången i vår tids mening, fastän på bilden synes ett lövat träd. Midsommarfesten kallas här helt enkelt majfest. Med tämligen stor säkerhet anser man emellertid, att majstången förekommit vid midsommarfirandet redan under medeltiden.

Majstången prydes mycket olika i skilda delar av vårt land. I Bohuslän hänger man olikfärgade papper, grant färgade tygremsor och urblåsta ägg på stängen. Dalarnes

majstänger äro i toppen prydda med en tupp och en fladdrande vimpel. Halmkronor, tillverkade av halm och brokigt färgade tyglappar, voro fordom vanliga i stora delar av Norrland. I Åkers och Selebo härader i Södermanland användes mestadels kronor av bladvassrör, varjämte en tupp eller ibland den svenska flaggan placerades i stångens topp. I Oppunda härad, Ö. Vingåker, smyckades majstängen med lönnlöv, varvid stångens nedre del samt stöttorna lämnades oklädda eller bara. Alla kransar och kronor iordninggjordes långt i förväg. Det var alltid viktigt att en blåklintskrans, prydd med gula blommor, himmelens och solens färger, skulle finnas på majstängen. Sutto kransarna på stångens mitt, gjordes de vanligen stora. Toppkransarna voro i regel mindre. De nedersta kransarna voro ofta nästan uteslutande gjorda av kulört papper. Allra viktigaste kransen var den av renmossa. Denna krans pryddes nästan alltid med grant målade ägg och röda pioner samt placerades ungefär på stångens mitt. Dessutom brukade förekomma kransar och prydnader av repade "bockblad", d.v.s. liljekonvaljblad, vilka vekos ihop tvärsöver och bundos tillsammans med spets och stjälk, varpå bladen repades upp, så att de verkade vara klippta av grönt papper. Sålunda var det under mitten av förra århundradet vanligt att ungdomen i Fogdö socken under midsommaraftonen eller dagen före gick till Lida, Karlby eller Kråktorp för att plocka liljekonvaljblad till majstängen i hembyn.

Den by i Fogdö socken, där man längst fasthöll vid det gamla majstångfirandet var Grinda. I byns omedelbara närhet finnes en mindre backe, som än i dag heter Majbacken. Där ha många generationer av by- och sockenbor glatt sig åt den vackra majstång, som ses å vidstående teckning. När midsommaraftonen kom, blev det en liten helg i byn. Gammelmor i byn har under många dagar före midsommar varit sysselsatt med att göra den stora kransen. Under midsommaraftonen vilade allt arbete i byn. Byns gamla gingo redan tidigt ut för att göra besök, varvid kaffedrickning jämte tal om äringen var det huvudsakliga. Ungdomen hade under tiden begivit sig bort för att plocka liljekonvaljblad och andra blomster. Trädgårdarnas pioner skattades ymnigt. Längre fram på dagen samlades både unga och gamla i någon större sal eller ock på någon loge, där man utförde vissa bindningsarbeten under glädje och gamman. I byn låg nu den sjutton

meter höga majstången upplagd på tvenne bockar och snart skulle den prydas med en kärleksfullt gjorda utsmyckningen. Tvenne skickliga fiolspelare i orten voro vidtalade att svara för den musikaliska delen av högtiden.

Dessa hade nu anlant på kvällen. De spelade upp sin gamla bröllopsmarsch samt tågade mot Majbacken. Tätt efter dem följde en stor skara människor. I skarans spets bars den tunga majstången på starka axlar. Det hela var såsom en bröllopfest. Sedan majstången under hurrarop blivit rest, vidtog omkring densamma några långdanser. Därefter blev det dans på logen likaledes till musik av fioler.

Den vackra traditionen uppehålls än i dag i Helgarö socken. Varje midsommarafton reses å Åsbyås en vacker majstång, allt under iakttagande av hävdvunnen sed.

Där är tydligt bevisat, att majstången liksom andra högtidsstänger, t.ex. jul- och bröllopsstänger vilka ännu resas i vårt land från början utgjort fruktbarhets och fruktsamhetsidoler.

Om den brukliga julstången såges det, att den skall kvarstå, tills brudens första barn kommer till världen. Alldeles liknande föreställningar ha också i gamla tider varit förbundna med majstången. Än i dag reser man varje år i Fivelstads socken i Östergötland en majstång, och det tros, att om detta försummas, får man otur med kreaturen i socknen.

I våra dagar är intresset för hembygdens minnen både i materiell och ideell form ovanligt stort. Detta framgår tydligt av en allt allmänare och alltmer vaken blick för gammalt och fornt. Det är också en vacker självpåtagen uppgift att få sin blick övad för det gamla och vackra. Säkerligen har nog den sig alltmer utbredande hembygds- och museirörelsen också satt fart på intresset för gamla folkseder. Många studiecirklar och idrottsföreningar m.fl. hava även sökt återuppliva det gamla majstångfirandet, vilket länder dem till mycket stor heder. Till sist: Majstång, midsommar och fiol höra av ålder samman. Måtte också fiolen alltmer i framtiden komma till heders i våra svenska bygder.

Gånglåt spelad på fiol vid majstångsresning i Fogdö

Upptecknad av Lärare E.L. Larsson

Musical score for 'Gånglåt spelad på fiol vid majstångsresning i Fogdö'. The score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). It consists of eight staves of music. The first two staves are single-line notation. The third and fourth staves are double-line notation, with an asterisk (*) above the fourth staff. The fifth staff contains a double bar line followed by the handwritten text '* alternativt' and then continues with music. The sixth and seventh staves are single-line notation. The eighth staff is a single-line notation ending with a double bar line.

Polska efter en skärkarl

upptecknad av Nils Dencker i Malmköping

Musical score for 'Polska efter en skärkarl'. The score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. It consists of three staves of music. The first staff is a single-line notation. The second and third staves are double-line notation, with accents (>) above the notes in the second staff.

Södermanlands Spelmansförbund

Spelmansstämmor sommaren 2001

- 4/6 Traditionell spelmansstämma på Torekällberget i Södertälje**
12.30 Samling för spelmän
13.00 Spelmansstämman börjar
Allspel, gruppspel, buskspel, kaffeservering, lotteri
Arr. Södertälje Spelmanslag och Södermanlands Spelmansförbund
Torekällbergets museum
Uppl. Bo Roos 08-532 51855
- 9/6 Slagstämman i Hågelbyparken**
Hågelby mellan Tumba och Hallunda
13.00 Stämman invigs
Programmet börjar
Arr. Slagsta Gille
Uppl. Gunnar 08-531 75984
- 9/6 Trosastämman, Garvaregården i Trosa**
13.30 Spelmännen samlas
14.00 Allspel
Arr. Lästringe Låtar och Trosa Hembygdsförening
Uppl. Kerstin Lanbeck 08- 532 53328
- 23/6 Julitastämman på midsommardagen**
Folkmusikfest på Julita Skans med Sörmlands Spelmansförbund och gästande spelmän.
13.00 Dans kring midsommarstången med Åsa och PeO Jacobsson
Festtåg med fanor, spelmän och festdeltagare.
Högtidlig invigning
Allspel under ledning av **Ingvar Andersson**
Scenspel med gästande spelmän
15.00 Dansuppvisning på dansbanan av **Kajakas**, dansgrupp från Estland
17.00 Folkmusikkonsert i Skansen-kyrkan
Arr. Södermanlands Spelmansförbund och Julita – Sveriges Lantbruksmuseum
Uppl. Ingemar 08- 550 97320
- 24/6 Dans- och spelstämma vid Hembygdsgården, Malmköping**
10.30 Samling vid Hembygdsgården
11.00 Gudstjänst i folkton i L.Malma kyrka
12.15 Spelmansstämma med dans vid Hembygdsgården. Servering. Priser för stilfull klädsel.
Arr. Malmabygdens folkdanslag och Södermanlands Spelmansförbund
Uppl. Bernt Olsson 0157- 20636
Sven Ingemars 0157-20730
- 15/7 Spelmansstämma vid Trostorp (mellan Vagnhärad och Trosa)**
13.00 Spel vid Hembygdsgården
Allspel, scenspel, buskspel, servering
Arr. Vagnhärad's Hembygdsförening och Bygdens Blandning
Uppl. Alf Ohlsson 0156- 10572
- 12/8 Spelmansstämma i slottsmiljö på Borggården, Nyköpingshus**
13.00 Samling för spelmän
14.00 Stämman börjar
Allspel, scenspel
Gästartist: **Kersti Ståbi**
Arr. Nyköpingshus Spelmansgille, Nyköpings Kommun och Södermanlands Spelmansförbund
Uppl. Evert 0155-28 54 62
- 13/8 Spelmansträff vid Trädgårdstorp, Tullinge**
13.00 Allspel, buskspel, servering
Uppl. Bengt Magnusson 08-778 39 64
- 18/8 Uttringestämman Spelmansstämma i Uttringe**
Skyltar från E4/E20 avfart Rönninge
08.30 Verkstäder. Föranmälan
13.00 Spelmansstämman börjar
Uppspelningar, dans, buskspel, mat och kaffe
Stämman pågår hela kvällen
Arr. Svenska Folkdansens Vänner Södermanlands Spelmansförbund
Uppl. Janne 08-580 13563
e-post. uttringestämman@hotmail.com

**1/9 Sparreholmsträffen på
Hyltinge hembygdsgård, Sparreholm**
19.00 Dans på logen. Musik av
gästande spelmän och grupper
Buskspel, servering
Arr. Malmabygdens folkdanslag och
Södermanlands Spelmansförbund
Uppl. Bernt 0157-20636

**10/11 Nackastämman
Folkmusikfest i Nacka**
Boo Folkets Hus, Orminge C
Gästartister: ÖRA, Aasas grannar,
Karlssons Kletzmer, Arne Modén,
Monica Söderberg
Buskspel, Visstuga
Dans efter spellista
Matsservering med rättigheter
Fri parkering på infartsparkeringen

**25/8 Anders Anderssonstämman i
Lästringe**
10-12 Låstuga
12.30 Samling för spelmän
13.00 Stämman börjar
Kaffe och mat
Dans till goda spelmän
Uppl. och anmälan till låstuga,
scenspel och dansspel till
Ulf Lundgren 08-550 86 464
senast 20 augusti.
Arr. Lästringe Låtar

Dansa gammaldans, polskor och folkligt

Onsdag 13 juni 19.00 –21.00 Gammaldans och polskor på dansbanan i Råby Hage,
Torekällberget i Södertälje
Arr. Lästringe Låtar och Torekällbergets Museum

Juni-augusti /Sommardans vid Hyttlöt på söndagar
Premiär den 24 juni och därefter dans varje söndag till mitten av augusti på Hyttlöts utedansbana.
19.00 Gammaldans och folkligt till musik av gästande sörmländska spelmän och grupper.
Vid regn spanner vi upp taket. Tag gärna med kaffekorg och en slant till musiken
Uppl. och vägbeskrivning: Olle 0158 340 18

MARKNADSTIDNING

SÖDERMANLANDS SPELMANSFÖRBUND

Johansvägen 16
151 39 SÖDERTÄLJE

Svenska Låtar, Södermanland

Vår landskapsdel av det klassiska storverket. 207 uppteckningar. Faksimil av originalutgåvan från 1935
Pris 50:-

A G Rosenberg, 420 Svenska Danspolskor

från Södermanland och andra landskap. Faksimil efter utgåvor från 1876–1882
Pris 60:-

Sörmländska visor del I, II, III

Visor för praktiskt bruk från den sörmländska traditionen. Ett 30-tal visor i varje del.
Pris 20:-/styck, kassetter 50:-/ styck

A P Andersson

75 låtar och visor från Södermanland och Närke upptecknade 1880 av skolläraren i Västra Vingåker, August Petter Andersson.
Pris 60:-

August Karlssons låtar

49 låtar från södra Uppland och norra Sörmland som August Karlsson spelade dem.
Pris 50:-

50 Sörmlandslåtar för två fioler

Utgiven till minne av Olof Andersson. Arrangerade av Olof Andersson
Pris 50:-

Sörmlandslåtar

av C G Axelsson, Flodafors. Utgiven 1960. Egna kompositioner.
Pris 50:-

Folkmusik från norra Södermanland,

K P Leffler. Faksimil efter utgåvor från 1899–1900.
Pris 75:-

LEIF BILLYZ

Svenska Låtar
Pris 160:- CD

BRODÈNS KAPELL

Spelmansmusik från norra Sörmland
Pris 100:- CD

Morfars fars dansmusik

Berättelser och beskrivningar om den äldre generationens dansnöjen och spelmän och hur traditionen lever idag.
Pris 25:-

August Lindblom

97 låtar ur två spelmansböcker från 1836 och 1856 samt historik om den legendariske storspelmannen.
Pris 50:-

Sörmländska allspelslåtar

Häfte I noter och kassett
Pris 40:-
Häfte II endast noter
Pris 20:-

I den sköna Vingåkersbygden, kassett

Folkmusik från Vingåker med Simmings, Anita Hedlund och Christina Frohm
Pris 30:-

Välkommen till världen, kassett

Visor och ramsor för små och stora barn från den sörmländska traditionen, med våra bästa vissångare.
Pris 30:-

Mina 80 år som spelman 1916-1996,

Axel Andersson minnesbok.
Pris 160:-

Kalsonger blå

och andra visor från Gnesta
Pris 60 kr

Beställ hem våra böcker, noter och kassetter så här:

Ring din beställning till Torsten Gau, tel. 016 – 42 00 70 eller skriv till honom på adress Mestavägen 1A, 632 33 Eskilstuna, så får du ett paket med faktura på posten. Porto tillkommer.